

ZPS-3.431.4.8.2021.JJ

PROTOKÓŁ
z kontroli kompleksowej
przeprowadzonej w Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie.

Jednostka kontrolowana:

Dom Pomocy Społecznej
ul. Szpitalna 5,
78-449 Borne Sulinowo

Podmiot prowadzący:

Starosta Szczecinecki,
ul. Warcisława IV 16,
78-400 Szczecinek

Kontrolujący:

- Janina Jakubowska – specjalista w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej, osoba kierująca zespołem,
 - Joanna Świątek - inspektor wojewódzki w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej, na podstawie upoważnienia z dnia 14 września 2021 r. Nr 106/2021 wydanego z upoważnienia Wojewody Zachodniopomorskiego przez Panią Justynę Łyjak - Zastępcę Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej ZUW w Szczecinie.
- Kontrolujący złożyli oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie ich z kontroli.

(Akta kontroli s.1-4)

Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 27 - 30 września 2021 r. oraz 1 i 4 października 2021 r. Kontrolowana jednostka oraz podmiot prowadzący powiadomione zostały o terminie przeprowadzenia kontroli, zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285).

Przedmiot i okres kontroli:

Kontrolą objęto zagadnienia dotyczące jakości działalności Domu Pomocy Społecznej, na podstawie art. 55 ustawy z dnia 12 marca o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r., poz.1876 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r., poz.734) ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji epidemiologicznej związanej z COVID -19.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2020 r. do dnia 4 października 2021 r.

Kontrola jednostki została przeprowadzona na podstawie *Programu kontroli kompleksowej w Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie*, przeznaczonym dla osób w podeszłym wieku i osób przewlekle somatycznie chorych.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z planem kontroli zewnętrznych na 2021 r.

(Akta kontroli s.5-16)

Dom Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie prowadzony jest przez Starostę Szczecineckiego, na podstawie zezwolenia Wojewody Zachodniopomorskiego wydanego na czas nieokreślony, decyzja Nr:PS.1.MO.9013/18A/06/07, z dnia 16 stycznia 2007 r., zmieniona decyzją Nr: S-1.9423.5.2018.JJ, z dnia 4 czerwca 2018 r. Placówka przeznaczona jest na 162 miejsca, w tym 52 miejsca dla osób w podeszłym wieku i 110 miejsc dla osób przewlekle somatycznie chorych.

Dom funkcjonuje na podstawie Statutu nadanego Uchwałą Nr XL/308/2017 Rady Powiatu w Szczecinku z dnia 7 września 2017 r. w sprawie uchwalenia Statutu Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie. Organizację i zasady działania Domu określa Regulamin Organizacyjny Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie, przyjęty uchwałą Nr 001/2018 Zarządu Powiatu Szczecineckiego z dnia 4 grudnia 2018 r.

Funkcję dyrektora Domu pełni Pani Krystyna Berdyńska, powołana Uchwałą Nr 101 Zarządu Powiatu w Szczecinku z dnia 20 lipca 2007 r. w sprawie zatrudnienia dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie. Posiada wykształcenie wyższe, specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej oraz wymagany na zajmowanym stanowisku staż pracy w pomocy społecznej, wobec powyższego spełnia wymogi określone w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Na stanowisku zastępcy dyrektora Domu zatrudniony jest od 19.01.2009 r. Pan Tomasz Kapuściński. Z przedstawionych dokumentów wynika, że posiada wykształcenie wyższe, specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej oraz wymagany na zajmowanym stanowisku staż pracy w pomocy społecznej, a zatem również spełnia wymogi określone w art.122 ust. 1 ustawy.

Podczas poprzedniej kontroli kompleksowej przeprowadzonej w dniach od 22 -24 i 28-29 września 2015 r. przez pracowników Wydziału Spraw Społecznych Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie stwierdzono nieprawidłowości, w związku z tym wydano zalecenia pokontrolne tj.:

- 1) dostosowanie czasu pracy pionu żywienia do godzin wydawania posiłków.
- 2)w zakresie likwidacji depozytów po zmarłych mieszkańcach Domu postępować zgodnie z przepisami ustawy z dnia 18 października 2006 r. o likwidacji niepodjętych depozytów (Dz. U. z 2006 r. nr 208, poz. 1537 ze zm.).

W dniach 13-14 stycznia 2017 r. została przeprowadzona kontrola doraźna w celu weryfikacji informacji dotyczących nieprawidłowości w funkcjonowaniu DPS. W wyniku kontroli wydano następujące zalecenia:

- 1)prowadzenie przez Dom działalności zgodnie z ustawą o pomocy społecznej oraz ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnienia osób niepełnosprawnych,
- 2)wygaszenie działalności innej niż wskazano w pkt 1 zalecenia.

Dyrektor Domu poinformowała Wojewodę Zachodniopomorskiego o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych w DPS w Bornem Sulinowie.

Faktycznej weryfikacji zrealizowanych zaleceń dokonano w trakcie przeprowadzania bieżącej kontroli kompleksowej DPS.

Ustalenia zawarte w protokole oparto na podstawie analizy przedłożonych dokumentów, informacji udzielonych przez dyrektora i pracowników Domu, rozmów z mieszkańcami oraz wizytację placówki. Wyniki ustaleń kontroli zawarto w treści niniejszego protokołu.

(Akta kontroli s.17-55)

Ustalenia ogólne:

Na dzień 27 września 2021 r. stan mieszkańców Domu wynosił 136 osób.

Spośród mieszkańców:

- 11 osób posiada decyzję administracyjną wydaną przed 1 stycznia 2004 r. (pobyt w DPS dofinansowywany z budżetu państwa),
- 125 osób posiada decyzję administracyjną wydaną po 1 stycznia 2004 r. (opłaty za DPS ponosi osoba przebywająca w domu, członkowie rodziny, gmina).

Ustalono liczbę osób przyjętych do DPS w latach 2020/2021 i sprawdzono podstawę umieszczenia ich w Domu Pomocy Społecznej. W ww. okresie przyjęto do Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie 50 osób.

Skontrolowano losowo wybraną dokumentację 10 mieszkańców i stwierdzono, że badane osoby przebywały w DPS na podstawie decyzji o umieszczeniu, wydanej z upoważnienia Starosty przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku.

Następnie kontrolujący zapoznali się z dokumentacją dotyczącą liczby osób przebywających w Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie za okres od 01.01.2020 r. do 31.08.2021 r. (wg stanu na koniec każdego miesiąca).

Z przedłożonego zestawienia wynika, że stan miejsc wynosił 162, a stan mieszkańców w poszczególnych miesiącach kształtował się w wysokości od 130 - 148 osób, a zatem stan mieszkańców mieścił się w limicie miejsc określonych w Regulaminie Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie.

Wg stanu na dzień 27 września 2021 r. w Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie było 26 wolnych miejsc.

Kierownictwo jednostki we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku podjęło intensywne działania w kierunku pozyskania nowych mieszkańców poprzez m.in:

- stworzenie plakatu informacyjnego o DPS w Bornem Sulinowie i rozplakatowanie go na terenie aptek mieszczących w Szczecinku i w Bornem Sulinowie,
- przygotowanie informacji o wolnych miejscach i przesłanie oferty wraz z kopią plakatu pocztą elektroniczną do 17 jednostek: ośrodków pomocy społecznej i placówek medycznych,
- nagranie cyklu filmów promujących działalność Domu i opublikowanie w TVGAWEX, YOUTUBE oraz na stronach internetowych Powiatu Szczecińskiego i Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie.

Dyrektor jednostki poinformował zespół inspektorów, że podjęte w tym zakresie działania nie wpłynęły w istotnym stopniu na pozyskanie osób chętnych do zamieszkania w placówce, a jedynie udało się zainteresować pojedyncze osoby, które w przyszłości być może będą ubiegać się o skierowanie do DPS w Bornem Sulinowie. Niemniej jednak kwestia wolnych miejsc będzie przedmiotem dalszych działań kierownictwa Domu.

(Akta kontroli s.56-88)

Z książki kontroli i przedłożonych przez Dyrektora Domu materiałów wynika, że w okresie od 01 stycznia 2020 r. do 4 października 2021 r. w DPS przeprowadzono kontrole przez instytucje zewnętrzne powołane do nadzoru w zakresie prawidłowego funkcjonowania DPS (Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Szczecinku oraz Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinku).

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano zalecenia. Część zaleceń została wykonana natomiast w jednym przypadku zalecenie dotyczące doprowadzenia do pełnej sprawności technicznej instalacji awaryjnej oświetlenia ewakuacyjnego w budynku DPS nie zostało wykonane. Dom wystąpił z wnioskiem o przesunięcie terminu realizacji zadania do 30 czerwca 2022 r., wniosek został uwzględniony.

Ponadto w latach 2020/2021 Dom Pomocy Społecznej był objęty kontrolą przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku. Kontrola dotyczyła funkcjonowania DPS w Bornem Sulinowie, w zakresie badanych tematów nie wydano zaleceń pokontrolnych.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą, w związku z pandemią SARS-CoV-2 w Domu Pomocy Społecznej wprowadzone zostały procedury postępowania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa oraz ochronę przed zakażeniem koronawirusem wśród mieszkańców i pracowników Domu, a także zapobieganie rozprzestrzenianiu się potencjalnych zakażeń.

(Akta kontroli s.-89-151)

Usługi bytowe:

Zapewnienie odpowiedniego miejsca zamieszkania

Zgodnie z § 6 ust 1 pkt 1, lit a i b rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, „budynek i jego otoczenie nie mają barier architektonicznych, budynek wielokondygnacyjny ma zainstalowaną windę dostosowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych”.

Działalność jednostki prowadzona jest w kompleksie składającym się z 3 budynków oznaczonych literami A, B, E, które połączone są łącznikiem.

W obiekcie tym znajdują się pomieszczenia mieszkalne, sanitarne, ogólnodostępne, a także pomieszczenia biurowe i gospodarcze.

Teren działki DPS jest ogrodzony i zagospodarowany. Ogrodzenie wyposażone jest w trzy bramy wjazdowe (główną i dwie bramy boczne). Przy czym należy zaznaczyć, że brama główna jest monitorowana przez pracowników zatrudnionych na stanowisku portier - recepcjonista, pracujących w systemie całodobowym.

W części tylnej posesji Domu wyodrębniono miejsca rekreacyjne dla mieszkańców tj. wybudowano wiatę rekreacyjną, urządzono park sensoryczny oraz wydzielono rabaty do uprawiania kwiatów i ziół.

Drogi komunikacyjne na terenie posesji DPS posiadają utwardzoną nawierzchnię, a dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich wykonane są podjazdy.

Stwierdza się, że teren wokół Domu, w tym dojścia do obiektu pozbawione są barier architektonicznych.

Obiekt Domu wyposażony jest w dwie windy osobowe dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ustalono, że wykonane zostały przeglądy urządzeń dźwigowych i dopuszczono je do eksploatacji (do wglądu przedłożono kontrolującemu protokoły z wykonania czynności dozoru technicznego oraz decyzje zezwalające na eksploatację tych urządzeń). Obecnie w DPS realizowana jest nowa inwestycja dotycząca budowy dźwigu osobowego, który będzie łączył 3 kondygnacje budynku A.

Zgodnie z § 6 ust 1 pkt 1, lit c rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, „budynek jest wyposażony w system przyzywowo - alarmowy i system alarmu przeciwpożarowego”.

W toku bieżącej kontroli ustalono, że obiekt wyposażony jest w system przyzywowo -alarmowy, punkty przywoławcze zainstalowane są przy każdym łóżku mieszkańca oraz w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych, a odbiorniki sygnału umiejscowione są w dyżurce każdego z segmentów.

Podczas wizytacji Domu zespół kontrolny zbadał sprawność instalacji przyzywowo – alarmowej w pokojach poprzez włączenie w kilku punktach przycisku przywoławczego, na każdy sygnał przywoławczy zgłosił się pracownik Domu, a zatem należy uznać, że system przyzywowo-alarmowy jest sprawny.

Obiekt Domu wyposażony jest również w system przeciwpożarowy. Czujki systemu sygnalizacji pożaru umiejscowione są we wszystkich pomieszczeniach Domu.

Ww. system podlega regularnej kontroli i konserwacji, co potwierdza przedłożona, w tym zakresie dokumentacja.

Ponadto ustalono, że obiekt Domu wyposażony jest w monitoring zewnętrzny obejmujący teren bramy głównej.

Z ustaleń kontroli wynika, że mieszkańcy zostali poinformowani o wprowadzeniu monitoringu, ponadto w obiekcie i na zewnątrz rozwieszono są piktogramy informujące o prowadzonym monitoringu obiektu.

Stan i struktura pomieszczeń znajdujących się w DPS:

Zgodnie z § 6 ust.1 pkt. 2 lit. b - k ww. rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej - „w domu znajdują się określone niniejszym przepisem pomieszczenia ogólnodostępne”.

Dom Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie zapewnia mieszkańcom następujące pomieszczenia ogólnodostępne:

| Struktura pomieszczeń | Liczba pomieszczeń |
|--|--------------------|
| Pokój dziennego pobytu | 9 |
| Jadalnia | 5 |
| Gabinet medycznej pomocy doraźnej | 2 |
| Pomieszczenie do terapii | 6 |
| Pomieszczenie do rehabilitacji | 1 |
| Kuchenka pomocnicza | 5 |
| Pomieszczenia pomocnicze do prania i suszenia | 5 |
| Pokój gościnny | 27 |
| Miejsce kultu religijnego | 1 |
| Palarnia | 1 |
| Dodatkowe pomieszczenia przeznaczone na zaspokojenie potrzeb związanych z przeciwdziałaniem wirusa COVID -19 | 1 |

Zespół kontrolny zwizytował pomieszczenia ogólnodostępne wykazane w ww. tabeli i stwierdził, że stan wyposażenia tych pomieszczeń jest zgodny z przeznaczeniem.



Ustalono, że w 2020 r. w okresie wzmożonego zagrożenia epidemią część pomieszczeń była czasowo wyłączona z użytkowania, bądź korzystały z nich małe grupy mieszkańców. Aktualnie wszystkie pomieszczenia ogólnodostępne są udostępnione mieszkańcom Domu, co potwierdziła wizytacja DPS.

W związku z trwającym stanem epidemii Dom uruchomił na parterze obiektu dodatkowe pomieszczenie przeznaczone na indywidualne spotkania mieszkańców z rodzinami, przy zachowaniu reżimu sanitarnego. W badanym zakresie nie wniesiono uwag.

Pokoje mieszkalne.

Zgodnie z wymogami standardu usług pokój jednoosobowy powinien mieć powierzchnię nie mniejszą niż 9m², natomiast pokój wieloosobowy 6m² na jednego mieszkańca, pokój uznaje się za spełniający wymagane normy, jeżeli odstępstwo poniżej wymaganej powierzchni nie jest większe niż 5%.

Ustalono, że Dom zapewnia następującą strukturę pokoi mieszkalnych:

 5 

| Struktura pokoi: | Ogółem: |
|---------------------|---------|
| Pokoje jednoosobowe | 53 |
| Pokoje dwuosobowe | 32 |
| Pokoje trzyosobowe | 15 |
| Ogółem: | 100 |

Z przedłożonej do kontroli dokumentacji wynika, że struktura pokoi mieszkalnych odpowiada normom określonym w rozporządzeniu w sprawie domów pomocy społecznej.

Dom zapewnia mieszkańcom 53 pokoje jednoosobowe o powierzchni od 9,06 m² do 13,93 m², pokoje te spełniają normy określone w standardzie.

Pokoje dwuosobowe w liczbie 32 o średniej powierzchni przypadającej na jednego mieszkańca od 5,71 m² do 10,86 m², w zakresie powierzchni przypadającej na jednego mieszkańca spełniają wymogi standardu.

Pokoje trzyosobowe w liczbie 15 o średniej powierzchni przypadającej na jednego mieszkańca od 5,73 m² do 8,38 m², również w zakresie powierzchni przypadającej na jednego mieszkańca spełniają wymogi standardu

Ponadto uzyskano informację, że w przypadku wystąpienia potrzeby wyodrębnienia z bazy obiektu pomieszczeń z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb związanych z przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2, Dom dysponuje takimi możliwościami lokalowymi.

Zgodnie z § 6 ust.1 pkt 3 lit. c powyższego rozporządzenia „pokój mieszkalny jest wyposażony w łóżko lub tapczan, szafę, stół, krzesła, szafkę nocną dla każdego mieszkańca domu oraz odpowiednią do liczby osób mieszkających w pokoju liczbę wyprawdzeń elektrycznych”.

Z przedłożonej informacji dotyczącej wyposażenia pokoi mieszkalnych w meble wynika, że wszystkie pokoje wyposażone są zgodnie ze standardem.

Wizytacja Domu potwierdziła, że stan wyposażenia pokoi nie budził zastrzeżeń, w pokojach znajdowały się meble określone w standardzie, przy czym w wielu pokojach na stanie wyposażenia były łóżka rehabilitacyjne, co pozwala na właściwe zabezpieczenie osób z ograniczoną sprawnością. Ponadto w pokojach znajdował się sprzęt RTV, lodówki, czajniki, sprzęt ten w wielu przypadkach stanowił własność mieszkańców.

Stwierdza się, że Dom zapewnia mieszkańcom wyposażenie pokoi zgodne ze standardem.

Wizytacja obiektu potwierdziła, że wizytowane pokoje były w dobrym stanie sanitarno-higienicznym, ściany i sufity były czyste, nawierzchnia podłóg nie budziła zastrzeżeń, a w pokojach utrzymywany był bieżący porządek.

Pomieszczenia higieniczno-sanitarne.

Zgodnie z § 6 ust.1 pkt. 4 lit. a rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej „liczba łazienek zapewnia możliwość korzystania z każdej przez nie więcej niż sześć osób, a w przypadku toalet przez nie więcej niż cztery osoby”.

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym jednostka przeznaczona jest dla 162 mieszkańców, w tym dla 52 osób w podeszłym wieku i 110 osób przewlekle somatycznie chorych.

Dom zapewnia mieszkańcom 70 łazienek usytuowanych przy pokojach mieszkalnych, wyposażonych w stanowisko kąpielowe, oczko WC oraz umywalkę. Ponadto do dyspozycji mieszkańców są łazienki ogólnodostępne w liczbie – 5 wyposażone w wanny, prysznice oraz toalety ogólnodostępne wyposażone w oczka WC i umywalkę. Na jedno urządzenie kąpielowe i na jedno oczko WC przypada średnio 2 mieszkańców, a zatem dostępność do pomieszczeń higieniczno-sanitarnych jest zgodna z normami wskazanymi w standardzie.

Przy wszystkich urządzeniach mieszczących się w łazienkach zamontowane są uchwyty umożliwiające mieszkańcom korzystanie z tych urządzeń.

W zakresie przystosowania stanowisk kąpielowych do potrzeb osób niepełnosprawnych stwierdzono, że 40 % łazienek wyposażonych jest w prysznice najazdowe, pozostałe łazienki posiadają wysokie brodziki, co stanowi barierę dla osób niepełnosprawnych.

Z wyjaśnień dyrektora Domu wynika, że planowana jest dalsza modernizacja łazienek z uwzględnieniem likwidacji wysokich brodzików.

Ponadto ustalono, że pomieszczenia sanitarne wyposażone są w system przyzywowo – alarmowy, co umożliwi mieszkańcom będącym w tych pomieszczeniach na szybkie zasygnalizowanie nieprzewidzianych zdarzeń np. złego samopoczucia.

W badanym obszarze zespół kontrolny wniósł uwagi wskazane jak wyżej.

(Akta kontroli s.152-202)

Wyżywienie i organizacja posiłków.

Zgodnie z § 6 ust.1 pkt. 6 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej „dom zapewnia mieszkańcom wyżywienie i określoną organizację posiłków”.

Dom Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie wyposażony jest w kuchnię wraz z zapleczem magazynowym. Z ustaleń kontroli wynika, że Dom zapewnia mieszkańcom całodzienne wyżywienie, tj. śniadanie, obiad i kolację. Osoby, które mają zlecone przez lekarza diety, otrzymują posiłki dietetyczne lub dodatkowe posiłki.

Z ustaleń zespołu kontrolnego wynika, że organizacja wydawania posiłków dla mieszkańców zamieszkałych w poszczególnych segmentach Domu przedstawia się następująco:

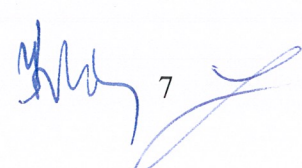
- *śniadanie:*
- segment A w godz. od 8.35 do 10.55,
- segment A2 w godz. od 8.50 do 10.50,
- segment B w godz. od 8.45 do 10.45,
- segment E1 w godz. od 8.55 do 10.55,
- segment E2 w godz. od 8.40 do 10.40,
- *drugie śniadanie :*
- segment A, A2, B, E1, E2, od godz. 11.00 .
- *obiad :*
- segment A w godz. od 13.20 do 15.20,
- segment A2 w godz. od 13.05 do 15.05,
- segment B w godz. od 13.15 do 15.15,
- segment E1 w godz. od 13.10.55 do 15.10,
- segment E2 w godz. od 13.00 do 15.00,
- *podwieczorek:*
- segment , A, A2, B, E1, E2, w godz. od 16.00 .
- *kolacja:*
- segment , A, A2, B, E1, E2, w godz. od 17.00 do 19.00.

Czas wydawania dla trzech podstawowych posiłków (śniadanie, obiad, kolacja) wynosi 2 godziny, co jest zgodne ze standardem.

Dodatkowe posiłki tj. drugie śniadanie wydawane jest o godzinie 11.00, a podwieczorek o godzinie 16.00.

Posiłki dietetyczne zostały zlecone 59 mieszkańcom w tym:

- dieta lekkostrawna – 20 osób,
- dieta cukrzycowa - 28 osób,
- dieta wątrobowa – 8 osób,
- dieta przemysłowa – 2 osoby,



- dieta wrzodowa - 1 osoba,

Pozostali mieszkańcy – 77 osób korzystało z diety ogólnej.

W czasie kontroli sprawdzono losowo dokumentację 10 mieszkańców pod kątem posiadania zaświadczeń lekarskich dotyczących wskazań dietetycznych – zgodnie z przedłożonym kontrolującym wykazem osób korzystających z diet we wrześniu 2021 r.

Stwierdzono, że wszystkie wybrane osoby posiadały stosowne zaświadczenia.

Wśród mieszkańców Domu 17 osób wymaga karmienia, 42 osoby wymaga pomocy przy karmieniu, a pozostali mieszkańcy w liczbie 77 osób spożywają posiłki samodzielnie.

Mieszkańcy Domu w liczbie 68 spożywają posiłki w jadalni, 69 osób spożywa posiłki w swoich pokojach.

Stwierdza się, że Dom umożliwia każdemu z mieszkańców prawo wyboru miejsca spożywania posiłku.

Mieszkańcy poza podstawowymi posiłkami mają możliwość skorzystania z produktów żywnościowych i napojów, które dostępne są w kuchenkach pomocniczych. W dniu kontroli w kuchenkach pomocniczych dostępne były podstawowe produkty żywnościowe oraz napoje. Większość mieszkańców ma do dyspozycji w swoich pokojach czajniki, w związku z tym przygotowują sobie ciepłe napoje (herbatę, kawę) samodzielnie lub z pomocą personelu Domu. Dla osób niesprawnych (leżących) dodatkowy posiłek i napoje dostarczane są przez opiekunów

Ustalono, że na terenie obiektu Domu prowadzony jest przez podmiot gospodarczy - Punkt sprzedaży artykułów spożywczych, w związku z tym mieszkańcy DPS mają możliwość dokonywania zakupów samodzielnie lub przy wsparciu personelu. Asortyment znajdujący się w punkcie sprzedaży w zdecydowanej większości zamawiany jest pod indywidualne potrzeby mieszkańców.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą tj. w roku 2020 koszt całodziennego wyżywienia jednego mieszkańca wynosił 9,30 zł., a w roku 2021 koszt wyżywienia jednego mieszkańca wynosi 9.53 zł. Ponadto Dom pozyskuje artykuły żywnościowe w ramach darowizn. Produkty te wykorzystywane są podczas zajęć kulinarnych oraz w związku z organizacją imprez okolicznościowych.

W ramach prowadzonego nadzoru nad realizacją wyżywienia oferowanego mieszkańcom prowadzone są przez dietetyka (zatrudnionego przez DPS) konsultacje z przedstawicielami Samorządu Mieszkańców, wyniki konsultacji uwzględniane są przy sporządzaniu jadłospisów.

Zespół kontrolny poddał analizie 6 jadłospisów dekadowych, tj.: od 22.12.2020 r. do - 31.12.2020 r., od 20.02.2021 r. do 01.03.2021 r., od 01.04.2021 r. do 10.04.2021 r., od 11.05.2021 r. do 20.05.2021 r., od 20.07.2021 r. do 29.07.2021 r., od 08.09.2021 r. do 17.09.2021 r.

Analiza powyższych jadłospisów wykazała, że w zestawach poszczególnych posiłków uwzględniono produkty mięsne, rybne, nabiał, warzywa surowe i gotowane oraz owoce.

Kontrolujący spotkali się z przedstawicielami Samorządu Mieszkańców, do których zwrócili się z zapytaniem o ocenę oferowanego mieszkańcom wyżywienia.

Ocena przedstawicieli Samorządu Mieszkańców była pozytywna, niemniej jednak wskazano, że zdarzały się przypadki, że wnosili oni uwagi do jakości niektórych posiłków, uwagi te były uwzględniane w planowaniu całodobowego wyżywienia..

Zespół kontrolny nie wniósł uwag do badanego tematu.

(Akta kontroli s.203-298)

Zapewnienie odzieży i obuwia.

Zgodnie z § 6 ust.1 pkt. 7 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej „mieszkańcom domu nieposiadającym własnej odzieży i obuwia oraz możliwości zakupienia ich z własnych środków, zapewnia się odzież i obuwie odpowiedniego rozmiaru, dostosowane do ich potrzeb i pory roku”.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą wszystkie osoby przebywające w DPS dysponowały własnymi środkami finansowymi, a zatem mieszkańcy Ci mieli możliwość zakupu odzieży i obuwia z własnych środków.

W okresie 2020/2021 jednostka nie dokonywała zakupu odzieży lub obuwia ze środków z budżetu Domu. Stan wyposażenia mieszkańców w odzież i obuwie weryfikowany jest przez pracowników pierwszego kontaktu i w przypadku braku określonego asortymentu lub jego zużycia podejmowane są działania w celu uzupełnienia niedoboru odzieży lub obuwia. Nadzór nad realizacją ww. zadania pełnią kierownicy segmentów mieszkalnych.

W zasobach Domu Pomocy Społecznej znajduje się odzież i obuwie, którą Dom przyjął w ramach darowizn. Zasoby te są wykorzystywane m.in. w przypadku przyjęcia nowego mieszkańca, który nie posiadał odzieży lub obuwia na zmianę bądź też w przypadku konieczności zaopatrzenia mieszkańca, który nie zgłasza potrzeby zakupu ze środków własnych niezbędnego asortymentu. Wówczas Dom z zasobów magazynowych umożliwiał mieszkańcom uzupełnienie niezbędnej im odzieży lub obuwia.

Mieszkańcy, którzy zgłaszają potrzebę uzupełnienia garderoby lub obuwia ze środków własnych są wspierani przez rodzinę, opiekunów prawnych, kuratorów lub pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego.

W ocenie zespołu inspektorów mieszkańcy ubrani byli schludnie, stosownie do pory roku i warunków pogodowych. Odzież utrzymana była w dobrym stanie i w należytej czystości.

Ponadto wybiórczo zapytano kilkunastu mieszkańców czy posiadają odpowiednią odzież i obuwie, stosownie do pory roku. Wszyscy pytani mieszkańcy odpowiedzieli twierdząco, informując przy tym, że w przypadku wystąpienia braku określonego asortymentu odzieży lub obuwia wspierani są przez Dom Pomocy Społecznej.

Nie stwierdzono w badanym zakresie nieprawidłowości.

(Akta kontroli s.299-316)

Utrzymanie czystości pomieszczeń mieszkalnych i sanitarnych.

Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej „pomieszczenia mieszkalne domu są czyste, sprzątane w miarę potrzeb, nie rzadziej niż raz dziennie, estetyczne i wolne od nieprzyjemnych zapachów”.

Za utrzymywanie czystości w pomieszczeniach mieszkalnych, sanitarnych oraz pomieszczeniach ogólnodostępnych odpowiedzialni są pracownicy Domu zatrudnieni na stanowisku pokojowej (ogółem 15 osób, w wymiarze 15 etatów). Szczegółowe obowiązki pokojowej określone zostały w zakresie czynności. Priorytetowym zadaniem tej grupy pracowników jest bieżące utrzymywanie czystości we wszystkich pomieszczeniach Domu. Ustalono, że pokojowe codziennie sprzątają wszystkie pomieszczenia użytkowane przez mieszkańców, a także utrzymują w czystości wyposażenie znajdujące się w Domu. Ponadto do ich obowiązków należy pomoc opiekunom przy wykonywaniu czynności opiekuńczych i pielęgnacyjnych, a także sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem mieszkańców.

Wśród mieszkańców Domu kilka osób (5) przy niewielkim wsparciu personelu wykonuje drobne prace porządkowe w obrębie pokoju.

Zespół kontrolny po przeprowadzonej wizytacji DPS pozytywnie ocenił stan sanitarno-higieniczny obiektu podkreślając przy tym, że wszystkie pomieszczenia użytkowane przez mieszkańców były czyste i wolne od nieprzyjemnych zapachów.

Usługi opiekuńcze:Charakterystyka mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Bornym Sulinowie.

Na dzień 27 września 2021 r. w jednostce przebywało ogółem 136 osób.

Struktura wiekowa mieszkańców przedstawiała się następująco:

- do 40 lat - 9 osoby,
- 41-50 lat – 6 osoba
- 51-60 lat - 11 osób,
- 61-70 lat - 36 osób,
- 71-80 lat - 37 osób,
- 81-90 lat – 31 osób
- powyżej 91 lat – 6 osób.

Wśród mieszkańców Domu są osoby o różnym stopniu sprawności ruchowej, tj.:

- mieszkańcy sprawni ruchowo – 25 osób,
- mieszkańcy poruszający się przy pomocy sprzętu ortopedycznego – 84 osoby,
- mieszkańcy nie opuszczający łóżek – 12 osób.

Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności posiada 126 osób, tj.:

- 103 osoby ma orzeczoną niepełnosprawność w stopniu znacznym,
- 22 osoby ma orzeczoną niepełnosprawność w stopniu umiarkowanym,
- 1 osoby mają orzeczoną częściową niezdolność do pracy,

Ponadto 10 osób nie posiada orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Sytuacja prawna mieszkańców:

- osoby zdolne do czynności prawnych – 114,
- osoby częściowo ubezwłasnowolnione – 3,
- osoby całkowicie ubezwłasnowolnione – 19.

Udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych.

Usługi pielęgnacyjne wobec wszystkich mieszkańców świadczą: pielęgniarka, opiekun, starszy opiekun oraz opiekun kwalifikowany, zatrudnieni przez Dom. Szczegółowy zakres i rodzaj czynności dotyczących pielęgnacji wykonanych na rzecz mieszkańców rejestrowany jest w dokumentacji prowadzonej przez personel.

W dziale opiekuńczo-terapeutycznym prowadzona jest następująca dokumentacja:

- indywidualna karta zleconych lekarstw,
- historia choroby,
- bilans płynów,
- karta poziomu glukozy we krwi,
- rejestr częstotliwości oddawania stolca,
- rejestr zapotrzebowania na środki pomocnicze,
- karta pielęgnacji mieszkańca,
- karta pomiaru ciśnienia,
- karta wymiany ręczników i pościeli,
- karta wyposażenia w środki higieniczne i toaletowe,
- zeszyt raportów,
- karty kąpieli
- zeszyt zabiegowy
- kart czystości pokoi.

Z dokumentacji tej wynika, że na rzecz mieszkańców realizowane są takie czynności m.in. jak: codzienna pielęgnacja ciała, golenie, czesanie, oklepywanie, stosowanie balsamów, kremów, karmienie, zmiana bielizny osobistej, zmiana pościeli, kontrola procesów wydalania, pomiary podstawowych parametrów życiowych, podawanie leków. Procedura utrzymania

higieny mieszkańców została wprowadzona zarządzeniem nr 09/2017 Dyrektora Domu Pomocy w Bornem Sulinowie z dnia 3 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia *Procedury wykonywania toalet mieszkańcom Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie*.

Realizacja usług opiekuńczych podawana jest nadzorowi ze strony kierowników segmentów mieszkalnych.

Pielęgnacja.

Z przedłożonych wykazów realizowanych usług w zakresie udzielania pomocy w podstawowych czynnościach życiowych wynika, że większość mieszkańców Domu to osoby wymagające całkowitej lub częściowej pomocy w podstawowych czynnościach życiowych.

Spośród mieszkańców Domu 71 wymaga całkowitej pomocy w utrzymaniu higieny osobistej, co stanowi 52,21 % ogółu mieszkańców tj.:

| Nazwa wykonywanych czynności | Liczba mieszkańców: |
|--------------------------------|---------------------|
| Toaleta poranna | 71 |
| Toaleta wieczorna | 71 |
| Kąpiele | 71 |
| Podstawowe zabiegi higieniczne | 71 |

Liczba mieszkańców, która wymaga częściowej pomocy w utrzymaniu higieny osobistej wynosi 41, co stanowi 30,14 % ogółu mieszkańców tj.:

| Nazwa wykonywanych czynności | Liczba mieszkańców: |
|--------------------------------|---------------------|
| Toaleta poranna | 41 |
| Toaleta wieczorna | 41 |
| Kąpiele | 41 |
| Podstawowe zabiegi higieniczne | 41 |

Liczba mieszkańców samodzielnie wykonujących czynności związane z utrzymaniem higieny osobistej wynosi 24 co stanowi 17,65 % ogółu mieszkańców tj.:

| Nazwa wykonywanych czynności | Liczba mieszkańców: |
|--------------------------------|---------------------|
| Toaleta poranna | 24 |
| Toaleta wieczorna | 24 |
| Kąpiele | 24 |
| Podstawowe zabiegi higieniczne | 24 |

Czynności związane z utrzymaniem higieny osobistej przez osoby wymagające całkowitej lub częściowej pomocy, takie jak m.in.: toaleta poranna i wieczorna, w tym golenie, mycie zębów, czesanie, natłuszczanie kremem, zmiana bielizny osobistej, obcinanie paznokci, kontrola czystości skóry, mycie rąk, twarzy, kąpiele, wykonywane są przez opiekunów. Zgodnie z harmonogramem dnia toaleta poranna rozpoczyna się od godziny 6.00, wieczorna od 17.00. Niezależnie od powyższych ustaleń w DPS świadczona jest całodobowa opieka

i pielęgnacja w formie wykonywania toalety doraźnej o każdej porze dnia i nocy. Mieszkańcy Domu korzystają z usług fryzjerskich zgodnie z oczekiwaniami i stanem zdrowia. Na terenie Domu znajduje się pomieszczenie, w którym usługi fryzjerskie wykonuje fryzjer wcześniej umawiany z zewnątrz. Na prośbę mieszkańca pracownicy posiadający umiejętności strzyżenia włosów, modelowania lub ich farbowania realizują te usługi wobec mieszkańca. Osoby samodzielnie poruszające się mają również możliwość korzystania z usług fryzjerskich na terenie miasta, zgodnie z upodobaniami.

W czasie trwania pandemii COVID-19 usługi fryzjerskie zewnętrzne zostały zawieszono, pozostała jedynie możliwość korzystania z usługi fryzjerskiej na terenie Domu wykonywanej przez opiekunów. Mieszkańcy samodzielnie poruszający się i wydolni w zakresie samoobsługi czynności pielęgnacyjne wykonują w porach dla siebie dogodnych pod kontrolą opiekunów. Opiekunowie zatrudnieni w Domu zobowiązani są do utrzymania czystości w pokojach, wymiany ręczników raz w tygodniu lub wg potrzeby mieszkańca oraz wymiany bielizny pościelowej (również raz na dwa tygodnie lub częściej wg potrzeby mieszkańca). Dom zaopatruje mieszkańców w ręczniki, pościel, bieliznę pościelową. Brudna bielizna pościelowa, ręczniki oddawane są do pralni centralnej w DPS. Brudna bielizna osobista i odzież mieszkańców prana jest w pralni centralnej po wcześniejszym oznakowaniu lub w pralkach automatycznych i suszona w suszarkach bębnowych lub na suszarkach, znajdujących się w pomieszczeniach pomocniczych na każdym segmencie mieszkalnym. Mieszkańcy w liczbie – 131 przekazują odzież do pralni centralnej, 5 mieszkańców korzysta z pralni na terenie segmentów.

Zespół kontrolujący w tym przedmiocie nie wniósł zastrzeżeń.

Niezbędna pomoc w załatwianiu spraw osobistych.

Mieszkańcy zgłaszają pracownikom Domu różnorodne sprawy z załatwieniem, których mają trudności. Rozwiązywaniem spraw osobistych mieszkańców związanych z funkcjonowaniem w placówce zajmują się przede wszystkim pracownicy pierwszego kontaktu oraz kierownicy segmentów mieszkalnych. Pomoc obejmuje realizację niezbędnych zakupów, zapewnienia kontaktu z rodziną oraz rozmowy wspierające. Natomiast sprawy, które wymagają współpracy z zewnętrznymi jednostkami, placówkami czy instytucjami przekazywane są właściwym dla zakresu sprawy pracownikom Domu tj. pracownikom socjalnym, pielęgniarce. Pracownicy socjalni zapewniają pomoc w kontakcie z takim instytucjami zewnętrznymi takimi jak: Urząd Stanu Cywilnego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, banki, ośrodki pomocy społecznej oraz sądy. Ponadto pracownicy socjalni przeprowadzają wywiady środowiskowe na potrzeby ośrodków pomocy społecznej, pomagają utrzymać stały kontakt z rodzinami mieszkańców, prowadzą cykliczne rozmowy z mieszkańcami w szczególności w okresie adaptacyjnym.

Zapewnienie środków czystości i higienicznych.

Wszyscy mieszkańcy Domu posiadają uprawnienia do własnego świadczenia pieniężnego tj. do emerytury, renty lub zasiłku stałego z pomocy społecznej. Z ustaleń kontroli wynika, że pomimo iż mieszkańcy posiadali własne dochody, Dom Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie zapewniał stały dostęp do środków higienicznych, które finansowane są przez Dom. Zgodnie z informacją przekazaną przez dyrektora Domu w 2020 r. na zakup środków czystości i higienicznych Dom wydał 2.497,56 zł, a w 2021 r. do dnia kontroli wydatkowano na ten cel kwotę 2.212,40 zł. Wszystkim mieszkańcom regularnie zapewniane są, takie środki higieniczne jak: mydło w płynie do rąk i papier toaletowy. Mężczyznom Dom zapewnia maszynki do golenia jednorazowego użytku, piankę lub krem do golenia. Ponadto mieszkańcy Domu w ramach wsparcia rzeczowego z Fundacji „Nasza Przyszłość” otrzymują dwa razy do roku dodatkowe środki higieny osobistej m.in: szampon, płyn do kąpieli,

balsamy. Mieszkańcy Domu korzystają z dodatkowych środków higieny osobistej w postaci pampersów, wkładek higienicznych oraz majtek higienicznych. Z tego rodzaju środków higienicznych na stałe korzysta 75 mieszkańców. Dodatkowo mieszkańcy zaopatrywani są w środki czystości przez swoich kuratorów i pracowników pierwszego kontaktu.

W badanym temacie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Organizacja i działalność zespołu terapeutyczno-opiekuńczych.

Zespół Terapeutyczno-Opiekuńczy został powołany Zarządzeniem Nr 10.2013 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie z dnia 24 września 2013 r. w celu podniesienia efektywności działań opiekuńczo-terapeutycznych zarządzeniem dyrektora nr 4/20217 z dnia 1 lutego 2017 r. ze struktury ZTO wyodrębnione zostały Kierownicz Zespół Terapeutyczno-Opiekuńczy (KZTO), Interdyscyplinarny Zespół Terapeutyczno-Opiekuńczy (IZTO) oraz Segmentowe Zespoły Terapeutyczno-Opiekuńcze (SZTO). Podstawowym zadaniem Zespołów jest określenie indywidualnych potrzeb mieszkańca, zakresu usług i ich realizacji. Ponadto zadaniem Zespołów jest opracowanie indywidualnych planów wsparcia mieszkańca, wspólna ich realizacja (jeżeli jest to możliwe ze względu na stan zdrowia) oraz ich ewaluacja. Pracą Zespołów opiekuńczo-terapeutycznego kieruje zastępca dyrektora oraz kierownicy segmentowych mieszkalnych. Ponadto w skład Zespołów wchodzi: pielęgniarki, opiekunowie, pracownicy pierwszego kontaktu, pracownicy socjalni, instruktor terapii zajęciowej, terapeuci zajęciowi, psycholog i inni pracownicy Domu wskazani przez mieszkańców. Indywidualne Plany Wsparcia dla mieszkańców Domu opracowywane są przy pomocy programu informatycznego. Dokumentacja zawierała informację dotyczącą stanu zdrowia mieszkańca, składają się z następujących integralnych części:

- Karty informacyjnej (dane osobowe, stan rodziny, funkcjonowanie w środowisku rozpoznanie stanu zdrowia, stan prawny, personalia pracownika pierwszego kontaktu),
- Diagnozy, która jest bardzo obszerna i zawiera informacje dotyczące: aktywności, stanu zdrowia, samoobsługi, kontaktów interpersonalnych, wykorzystania wolnego czasu i uczestnictwa w zajęciach zorganizowanych,
- Plan adaptacyjny mieszkańca,
- Planu pracy z mieszkańcem,
- Półroczne aktualizacje i oceny realizacji Indywidualnego Planu Wsparcia Mieszkańca.

Indywidualne Plany Wsparcia zostały sporządzone w terminie 6 miesięcy od dnia przybycia mieszkańca do domu, to jest zgodnie z §2 ust. 4 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej. W DPS opracowany jest plan pracy Zespołu opiekuńczo-terapeutycznego na rok kalendarzowy, który zatwierdza dyrektor Domu. Plan pracy ZTO zawiera informacje w formie planu działań na dany rok. Spotkania ZTO odbywają się raz w miesiącu i są protokolowane.

Kontroli poddano 14 indywidualnych planów wsparcia. Ww. plany obejmowały przede wszystkim diagnozę ogólną oraz szczegółowo opracowany plan adaptacyjny poradnictwa i terapii, motywowanie do utrzymania zdrowego trybu życia, udział w terapii zajęciowej, udział w imprezach okolicznościowych, nawiązywanie kontaktów interpersonalnych ze współmieszkańcami. W planach półrocznych znajdowały się zapisy dotyczące zrealizowanych zadań. Ponadto dla niektórych zadań prowadzona jest odrębna dokumentacja, odzwierciedlająca szczegółowo przebieg realizacji ustalonego planu np. w dokumentacji pracownika socjalnego, czy dokumentacji pielęgniarki. Planowane działania były uzgadniane z mieszkańcem i przez niego aprobowane, natomiast część planów była opracowywana bez udziału mieszkańca – z uwagi na brak możliwości nawiązania kontaktu z mieszkańcem, i podpisana przez opiekunów prawnych osób ubezwłasnowolnionych.

Zespół kontrolny w tym przedmiocie nie wniósł zastrzeżeń.

Usługi wspomagające.

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie domów pomocy społecznej dom świadczy usługi wspomagające wskazane w § 5 ust. 1 pkt 3. Szczegółowy zakres usług określony został w § 6 ust. 1 pkt 10 ww. rozporządzenia.

Świadczenie pracy socjalnej

Dom pomocy społecznej zobowiązany jest do świadczenia pracy socjalnej. Pracę socjalną na rzecz mieszkańców świadczy 3 pracowników socjalnych, zatrudnionych w wymiarze 3 etatów. Pracownicy pozostają do dyspozycji mieszkańców codziennie w godzinach pracy.

Na podstawie dokonanej podczas kontroli analizy dokumentacji indywidualnej mieszkańców oraz przedstawionej dokumentacji: *Świadczenie pracy socjalnej i zakresu czynności pracownika socjalnego*, ustalono, że świadczona praca socjalna polega między innymi na:

- prowadzeniu akt osobowych mieszkańców,
- przygotowaniu niezbędnej dokumentacji do naliczania odpłatności za pobyt w Domu,
- obsłudze depozytów,
- przygotowaniu dokumentacji dotyczącej mieszkańców podczas przyjęcia i w trakcie pobytu w Domu,
- prowadzeniu dokumentacji związanej z ruchem mieszkańców,
- współpracy z pracownikami pierwszego kontaktu,
- współorganizowaniu zajęć o charakterze profilaktyczno-terapeutycznym,
- współpracy z personelem, rodzinami mieszkańców, opiekunami prawnymi mieszkańców,
- prowadzeniu ewidencji dotyczącej nieobecności mieszkańców,
- organizowaniu wsparcia oraz opracowywaniu indywidualnych planów wsparcia,
- realizacji zadań wynikających z ustawy o ochronie zdrowia psychicznego,
- udzielaniu pomocy mieszkańcom w załatwianiu spraw urzędowych i osobistych (np. pomoc w zameldowaniu, uzyskaniu aktualnego dowodu osobistego, kompletowaniu i składaniu dokumentów do ZUS, OPS, sądów),
- wsparciu mieszkańców w codziennym funkcjonowaniu i pomocy w kontakcie z rodziną,
- opracowywaniu materiałów w zakresie statystyki/sprawozdawczości,
- współpracy z organizacjami pozarządowymi, samorządami terytorialnymi, zakładami pracy i innymi instytucjami działającymi w zakresie pomocy społecznej.

W ramach swoich obowiązków pracownicy socjalni prowadzą bieżącą ewidencję stanu mieszkańców, na podstawie której rozliczają pobyt mieszkańca poza domem oraz naliczają zwroty odpłatności, w przypadku nieprzekroczenia przez nich 21 dni w roku kalendarzowym – zgodnie z art. 63 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Nie wniesiono uwag do kontrolowanej dokumentacji.

Ponadto skontrolowano losowo wybraną dokumentację 14 mieszkańców Domu (dobór próby określony został w *Programie kontroli*), przyjętych do Domu w okresie objętym kontrolą, która zawierała m.in.:

- dokumentację z Ośrodka Pomocy Społecznej w miejscu zamieszkania,
- decyzję umieszczającą w Domu,
- decyzję o odpłatności za pobyt w Domu,
- wywiady środowiskowe,
- notatkę służbową z wizyty w środowisku,
- pisemne powiadomienie o planowanym przyjęciu do Domu,
- protokół sporządzony na okoliczność przyjęcia mieszkańca do Domu,
- wniosek o założenie konta depozytowego,

- upoważnienia/zobowiązania/oświadczenia/klauzule informacyjne wynikające z przyjętych w Domu procedur,
- zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia osoby ubiegającej się o skierowanie do Domu,
- dokumentację medyczną,
- zaświadczenie o ustanowieniu opiekuna prawnego dla mieszkańca,
- zaświadczenie o ustanowieniu kuratora sądowego dla mieszkańca,
- postanowienie Sądu o całkowitym lub częściowym ubezwłasnowolnieniu,

Zgodnie z § 11 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej przed przyjęciem osoby do domu pracownik socjalny tego domu ustala jej aktualną sytuację w miejscu zamieszkania lub pobytu, która stanowi podstawę indywidualnego planu wsparcia po przyjęciu tej osoby do domu. W myśl § 12 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej dyrektor domu zawiadamia pisemnie osobę ubiegającą się lub jej przedstawiciela ustawowego o terminie przyjęcia do domu.

Ustalono, że dokumentacja osób przyjętych w okresie objętym kontrolą zawierała ocenę sytuacji osoby w miejscu zamieszkania, dokonywaną przed przyjęciem mieszkańca do Domu oraz pisemne zawiadomienie mieszkańca lub jego przedstawiciela ustawowego o terminie przyjęcia do Domu.

Organizacja terapii zajęciowej.

Dom pomocy społecznej zobowiązany jest do organizacji zajęć terapeutycznych, w tym terapii zajęciowej.

Dom zapewnia mieszkańcom udział w terapii zajęciowej. Pracę na rzecz mieszkańców aktualnie świadczy instruktor terapii zajęciowej, który organizuje terapię zajęciową oraz zajęcia kulturalno-oświatowe. Terapeuta działa w oparciu o *Kwartalny plan pracy w obszarze terapii zajęciowej*. Zajęcia odbywają się na terenie Domu w godzinach od 7.00 do 15.00. Terapia zajęciowa prowadzona jest w specjalnie wyposażonej do tego celu salach terapii zajęciowej. Dla mieszkańców, którzy nie są w stanie samodzielnie korzystać z zajęć w miejscach do tego przeznaczonych, prowadzona jest terapia indywidualna. Ponadto prowadzone są zajęcia polisensoryczne z wykorzystaniem wózka Snoezelen. Codzienna praca dokumentowana jest w *Dziennych kartach zajęć terapeutycznych*, w którym znajdują się następujące informacje o przeprowadzonych zajęciach: data, rodzaj, metody i techniki prowadzonych zajęć, liczba mieszkańców w nich uczestniczących oraz ewentualne uwagi.

Zajęcia prowadzone są na każdym piętrze Domu, zgodnie z grafikiem zajęć terapeutycznych.

Ustalono, że w Domu prowadzona jest terapia w następującym zakresie:

- a) ergoterapia, w tym np.:
 - ogrodnictwo,
 - dziewiarstwo,
 - krawiectwo,
 - hafciarstwo i tkactwo,
 - stolarstwo.
- b) socjoterapia, w tym np.:
 - ludoterapia, gry i zabawy zespołowe, tematyczne, towarzyskie, stolikowe, integracyjne,
 - trening umiejętności poznawczych,
 - trening kulinarny,
 - zajęcia rekreacyjne,
 - muzykoterapia,
 - biblioterapia,
- c) arteterapia, w tym np.:

- wykonywanie ozdób świątecznych, upominków, kartek okolicznościowych,
 - wykonywanie przedmiotów z masy plastycznej, malowanie, rysowanie, praca z bibułą,
 - zdobnictwo, dekoracje okolicznościowe,
 - choreoterapia.
- d) rekreacja:
- silwoterapia,
 - spacer w lesie,
 - gry i zabawy zespołowe na powietrzu.
- e) terapia polisensoryczna:
- sala doświadczania świata
 - aromaterapia

Z przekazanej podczas kontroli informacji wynika, że największa ilość mieszkańców Domu korzysta z zajęć w salach przeznaczonych do terapii zajęciowej 76 osób, w zajęciach prowadzonych poza salami terapeutycznymi korzysta 50 mieszkańców. Największa ilość mieszkańców korzysta z rekreacji i jest to około 81 mieszkańców. Podczas kontroli zapoznano się z kwartalnym planem terapii zajęć oraz sprawozdaniami z realizacji terapii zajęciowej za rok 2020 i 2021. Dodatkowo, podczas kontroli przeanalizowano Dienne Karty Zajęć Terapeutycznych z dnia 25.05.2021 r., 09.08.2021 r., 03.08.2021 r., 21.07.2021 r., 07.06.2021 r., 25.06.2021 r., 15.09.2021 r. oraz zeszyt prowadzenia terapii zajęciowej I i II półrocza 2020 r.

Ustalono, że Dom zapewnia ofertę zajęć terapeutycznych oraz umożliwia mieszkańcom udział w różnych formach terapii zajęciowej. Propozycja zajęć skierowana została do wszystkich mieszkańców. W związku z panującym stanem epidemii oraz wynikającymi z niego ograniczeniami, mającymi na celu zapobieżenie rozprzestrzeniania się wirusa COVID-19, organizowane przez Dom zajęcia odbywały się głównie na terenie obiektu oraz na zewnątrz na terenie posesji Domu.

Możliwość korzystania z biblioteki lub punktu bibliotecznego oraz codziennej prasy, a także możliwość zapoznania się z przepisami prawa dotyczącymi domów.

Dom pomocy społecznej zobowiązany jest do zapewnienia mieszkańcom możliwości korzystania z biblioteki lub punktu bibliotecznego oraz codziennej prasy, a także możliwości zapoznania się z przepisami prawa dotyczącymi domów.

Podczas kontroli ustalono, że w Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie zorganizowany jest punkt biblioteczny. Znajduje się on na parterze budynku w segmencie E, posiada Regulamin wprowadzony zarządzeniem nr 19.2021 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie z dnia 25 czerwca 2021 r. Punkt biblioteczny czynny jest w każdy poniedziałek i środę w godzinach od 14.30 do 16.00 oraz w piątek na życzenie mieszkańców, prowadzony jest przez dwie mieszkanki Domu. Księgozbiór liczy 210 książek ujętych w ewidencji księgowej Domu oraz około 2000 pozycji pochodzących z darowizn. Wszystkie pozycje książkowe wpisane są do księgi inwentarzowej księgozbioru znajdującej się w punkcie bibliotecznym. Zgromadzony księgozbiór zawiera beletrystykę, literaturę polską, norweską, rosyjską, francuską, duńską, poezję, kryminały, romanse, pozycje o tematyce historycznej, religijnej, psychologicznej oraz albumy, przewodniki, atlasy. Dodatkowo punkt biblioteczny dysponuje w swoich zbiorach filmy na DVD (188 sztuk) oraz e-booki (30 sztuk) o różnej tematyce. Z punktu bibliotecznego na dzień kontroli korzystało 90 osób, które miały założone karty biblioteczne.

Placówka zapewnia dostęp do codziennej prasy („Głos Koszaliński”), tygodnika („Temat Szczeciński”), oraz miesięczników i prasy kolorowej (np. „Polsce wierni”, „W naszej rodzinie”, „Poradnik domowy „Claudia”).

Dom umożliwia mieszkańcom zapoznanie się z przepisami prawa dotyczącymi funkcjonowania domu pomocy społecznej, które znajdują się w sekretariacie, pokoju pracowników socjalnych, do których mieszkańcy mają swobodny dostęp. Informacja o możliwości zapoznania się z ww. przepisami umieszczona została na tablicach ogłoszeń w miejscach ogólnodostępnych, na każdym segmencie Domu oraz holu administracyjnym.

Dostęp do księgozbioru, codziennej prasy i przepisów prawa potwierdzono podczas oględzin placówki.

Umożliwienie zaspokojenia potrzeb kulturalnych.

Dom pomocy społecznej zobowiązany jest do zapewnienia mieszkańcom możliwości zaspokojenia potrzeb kulturalnych.

Dom umożliwia mieszkańcom zaspokojenie potrzeb kulturalnych. Pracę na rzecz mieszkańców aktualnie świadczą instruktorzy terapii zajęciowej, który organizują zajęcia kulturalno-oświatowe.

Na podstawie przedstawionych podczas kontroli informacji: *Umożliwienie zaspokojenia potrzeb kulturalnych, Kalendarz zajęć kulturalno-terapeutycznych w Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulimowie na rok 2021 oraz Sprawozdanie z pracy w zakresie organizacji mieszkańcom DPS zajęć kulturalno-oświatowych w kwartałach I, II, III i IV w 2020 r.* ustalono, że w okresie objętym kontrolą w ramach prowadzonej działalności kulturalno-oświatowej Dom organizował m.in. uroczystości okazjonalne (np. urodziny mieszkańców, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Kobiet, Tłusty Czwartek, Święto Konstytucji 3 Maja, Ogólnopolski Festiwal Piosenki Żołnierskiej Seniorów i Osób Niepełnosprawnych, Dzień Odzyskania Niepodległości), uroczystości świąteczne (np. Wielkanoc, Wigilia.), uroczystości kulturalne, spotkania integracyjne dla mieszkańców Domu (Dzień mieszkańca DPS spotkanie Sylwestrowe, Zabawa Andrzejkowa), sadzenie roślin w ogródku, spacerów w obrębie placówki). Wolny czas mieszkańcy spędzają na wypoczynku w ogrodzie, czytaniu książek, czy oglądaniu telewizji. W zajęciach kulturalnych systematycznie bierze udział ok. 50 do 100 mieszkańców.

Z informacji dotyczącej uzyskanej od dyrektora Domu wynika, że zgodnie z przyjętymi procedurami mającymi na celu zapobieganie rozprzestrzeniania się wirusa COVID-19, Dom nie organizował przedstawień i wyjazdów z udziałem osób z zewnątrz placówki. Dodatkowo wskazano, że wszystkie spotkania organizowane były z zachowaniem reżimu sanitarnego.

Podczas kontroli stwierdzono, że uroczystości zaplanowane są na każdy miesiąc i dostosowane zostały do pór roku, świąt okolicznościowych. Wydarzenia z życia mieszkańców dokumentowane są na gazetkach ściennych w formie dokumentacji fotograficznej.

Zapewnienie regularnego kontaktu z dyrektorem domu, sprawność załatwiania skarg i wniosków, zapewnienie warunków do rozwoju samorządności.

Dom pomocy społecznej zobowiązany jest do zapewnienia regularnego kontaktu z dyrektorem domu, sprawnego wnoszenia i załatwiania skarg i wniosków oraz zapewnienia warunków do rozwoju samorządności mieszkańców domu.

Mieszkańcy mają zapewniony regularny kontakt z dyrektorem jednostki. Informacja o możliwości kontaktu podana jest do ogólnej wiadomości poprzez umieszczenie jej na tablicach ogłoszeń. Zgodnie z tą informacją dyrektor przyjmuje mieszkańców w każdy poniedziałek w godzinach od 13.00 do 15.00. Natomiast w przypadku wystąpienia nagłej potrzeby, mieszkaniec zostaje przyjęty bez zbędnej zwłoki przez dyrektora lub zastępcę dyrektora jednostki. Rozpatrywanie skarg i wniosków zagwarantowane jest również dzięki

możliwości wpisania ich do *Rejestru skarg i wniosków*. W okresie objętym kontrolą w ww. *Rejestrze* odnotowano o wniosków w 2020 r. i 3 w 2021r. Wszystkie wnioski dotyczyły zamiany pokoju. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone, a wnioskujący otrzymali odpowiedź pisemną.

Zgodnie z *Regulaminem Organizacyjnym Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie* w Domu może działać Rada Mieszkańców. Zadaniem Rady jest utrzymywanie stałego kontaktu z dyrektorem oraz udział w rozpatrywaniu skarg i zażaleń na funkcjonowanie Domu, także w zakresie przestrzegania praw i obowiązków jego mieszkańców. Ustalono, że ostatnie wybory do Rady odbyły się na przełomie października i listopada 2019 r. Kolejne wybory Rady mieszkańców przewidziane są w tym samym okresie bieżącego roku. Aktualnie w skład Rady wchodzi 5 osób, spośród których wybrano przewodniczącego.

Na podstawie przedstawionej dokumentacji stwierdzono, że w kontrolowanym okresie odbyło się 8 spotkań pracowników Domu z Radą Mieszkańców (8 stycznia 2020 r., 5 lutego 2020 r., 4 marca 2020 r., 8 lipca 2020 r., 2 czerwca 2021 r., 30 czerwca 2021 r., 4 sierpnia 2021 r., 1 września 2021 r.). W celu weryfikacji tematów spotkań zapoznano się z *Protokołami ze spotkań*. Podejmowane tematy dotyczyły głównie spraw mieszkańców związanych z ich funkcjonowaniem w Domu tj.: wyżywienia, aktualnego kalendarza imprez kulturalnych oraz zmian kadrowych i sprawy dotyczące zmian w funkcjonowaniu Domu .

Zespół kontrolujący w dniu 1 października 2021 r. spotkał się z przedstawicielami Rady Mieszkańców, którzy podczas rozmowy wyrazili swoje opinie na temat pobytu w Domu oraz jakości świadczonych usług. Członkowie Rady wyrazili zadowolenie z warunków mieszkaniowych. Nie wnieśli uwag do udzielania pomocy w podstawowych czynnościach życiowych i pielęgnacji, zapewnienia przez pracowników Domu czystości w pokojach mieszkalnych i pomieszczeniach ogólnodostępnych. Pozytywnie ocenili organizację zajęć terapeutycznych i kulturalnych. Wskazali na możliwość jaką zapewnia Dom w zakresie składania skarg i wniosków. Nie wnieśli uwag do pracy personelu Domu.

Zaspokojenie potrzeb religijnych oraz sprawienie pogrzebu zgodnie z wyznaniem zmarłego mieszkańca.

Dom pomocy społecznej zobowiązany jest do umożliwienia zaspokojenia potrzeb religijnych oraz sprawienia pogrzebu zgodnie z wyznaniem zmarłego.

Z uzyskanych podczas kontroli informacji wynika, że wśród 136 mieszkańców Domu: 132 osoby jest wyznania rzymskokatolickiego, 4 osoby – Świadków Jehowy. Mieszkańcy mają zapewniony udział w praktykach religijnych na zasadach ogólnych w Kościele pw. Św. Brata Alberta w Bornem Sulinowie oraz Sali Królestwa Świadków Jehowy w Bornem Sulinowie. Zdecydowana większość mieszkańców uczestniczy w nabożeństwach w kaplicy usytuowanej wewnątrz Domu. Jednostka zatrudnia Kapelana w wymiarze 0.5 etatu, który celebrowa nabożeństwa w kaplicy w środy, piątki i niedziele oraz święta. Czas pracy kapelana dostosowany jest do potrzeb mieszkańców tj. udzielanie sakramentów, prowadzenie rozmów spierających, towarzyszenie w chorobie. Świadkowie Jehowi przychodzący w odwiedziny do mieszkańca mają możliwość korzystania z pokoju odwiedzin.

W związku z epidemią koronawirusa od marca 2020 r. ograniczone zostało sprawowanie Mszy Św. na terenie Domu i spotkania indywidualne mieszkańców z księdzem. Do czasu wprowadzania ograniczeń związanych z wyjściem poza teren placówki i przyjmowaniem osób z zewnątrz, mieszkańcy mieli swobodny dostęp do spotkań ze swoimi współwyznawcami.

Ustalono, że w Domu przyjęta została zarządzenie nr 3/2014 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie z dnia 19 marca 2014 r. *Procedura postępowania w przypadku zgonu mieszkańca*. W okresie kontrolowanym odnotowano 59 zgonów

mieszkańców, w tym w 2020 r. – 47 mieszkańców, a w 2021 r. (do dnia kontroli) - 12 mieszkańców. Organizacją 51 pogrzebów zajęły się rodziny zmarłych, natomiast 8 pogrzebami zajęli się pracownicy Domu. Wszystkie pogrzeby odbyły się zgodnie z wyznaniem zmarłego. W ceremoniach pogrzebowych uczestniczą pracownicy Domu. Ponadto w Domu zostało powołany Zespół ds. opieki nad grobami byłych mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie (zarządzenie nr 11/2016 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie z dnia 14 kwietnia 2016 r.).

Zapewnienie kontaktu z psychologiem.

Dom pomocy społecznej zobowiązany jest do zapewnienia mieszkańcom kontaktu z psychologiem.

Zgodnie z przedstawioną podczas kontroli informacją *Sposób zapewnienia mieszkańcom kontaktu z psychologiem* mieszkańcy korzystają z pomocy psychologa. W okresie do 31 marca 2020 r. konsultacje psychologiczne odbywały się na podstawie umowy podpisanej z Gabinetem Psychologicznym Piotrowska Anna w Szczecinku. Konsultacje odbywały się w każdą pierwszą środę miesiąca w godzinach od 11.00 do 13.00. W okresie od kwietnia 2020 r. do września 2021 r., z powodu epidemii COVID-19 konsultacje psychologiczne odbywały się telefonicznie przez psychologów współpracujących z PCPR w Szczecinku. Od września 2021 r. DPS w Bornem Sulinowie ponownie podpisał umowę o konsultacje stacjonarne z psychologiem, które odbywać się będą w ilości 6 godzin tygodniowo. Spotkania umawiane są na wniosek mieszkańca lub pracownika Domu. Każdy z mieszkańców ma możliwość spotkania się z psychologiem. Ustalono, że w okresie od stycznia 2020 r. do maja 2021 r. ze wsparcia psychologicznego skorzystało od 6 do 10 osób.

Z przedstawionej dokumentacji wynika, że mieszkańcy Domu mają możliwość kontaktu z psychologiem.

Zapewnienie bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych.

Dom pomocy społecznej zobowiązany jest do zapewnienia możliwości bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych.

Tryb i zasady postępowania ze środkami pieniężnymi i przedmiotami wartościowymi mieszkańca Domu zawarte zostały w „Regulaminie postępowania z depozytami wartościowymi i depozytami pieniężnymi mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie” przyjętym Zarządzeniem nr 03/2016 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie z dnia 21.01.2016 r. (zmiana do regulaminy z 2013 r.) Zgodnie z Regulaminem środki finansowe złożone przez mieszkańca Domu przechowywane są na indywidualnych kontach depozytowych mieszkańców. Dom prowadzi ewidencję środków pieniężnych mieszkańców, które gromadzone są na koncie depozytowym. Ustalono, że z kont depozytowych korzysta 127 mieszkańców, w tym:

- 105 osoby samodzielnie gospodarują środkami pieniężnymi,
- 19 opiekunów prawnych dysponuje środkami mieszkańców,
- 3 kuratorów sądowych dysponuje środkami mieszkańców.

Wszyscy mieszkańcy Domu posiadają własny dochód. Źródło dochodu stanowią głównie renty i emerytury z ZUS i KRUS.

Zarządzeniem nr 03./2013 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie przyjęty został Regulamin postępowania z depozytami wartościowymi i depozytami pieniężnymi Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie oraz zarządzeniem nr 17/2020 Dyrektora Domu Pomocy społecznej w Bornym Sulinowie z dnia 1 czerwca 2020 r. został określony sposób przekazywania korespondencji, przesyłek pocztowych oraz środków

pieniężnych mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie. Zgodnie z udzieloną informacją środki pieniężne mieszkańców deponowane są na imienne rachunki bankowe, które są subkontami konta pomocniczego DPS. Konto prowadzone jest przez Pomorski Bank Spółdzielczy o/Borne Sulinowo, zgodnie z umową z dnia 28.11.2011 r. Ewidencję środków zgromadzonych na kontach, Dom prowadzi za pomocą programu DOM firmy ARISCO. Wpisy na kartę uzupełniane są każdorazowo po dokonaniu operacji wpłaty lub wypłaty. Postawą do zewidencjonowania są dokumenty źródłowe kasowe lub wyciągi bankowe. Wypłata środków pieniężnych następuje po złożeniu pisemnego wniosku mieszkańca lub opiekuna prawnego.

Ponadto, zgodnie z ww. regulaminem mieszkańcy mają możliwość przechowywania przedmiotów wartościowych w depozycie. W trakcie kontroli ustalono, że w depozycie przechowywanych jest 11 przedmiotów wartościowych.

Na podstawie analizowanej dokumentacji stwierdzono, że Dom zapewnia bezpieczne przechowywanie środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych. Nadzór nad prawidłowością prowadzenia kont depozytowych prowadzi Główny Księgowy Domu. W dniach 14 -17.09.2020 r. i 07-13.09.2021 r. zostały przeprowadzone przez dyrektora Domu, kontrole wewnętrzne postępowania z depozytami.

Zasady postępowania z majątkiem mieszkańca po jego śmierci określone zostały w § 12 Regulaminu postępowania z depozytami wartościowymi i depozytami pieniężnymi Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie Na podstawie przedłożonej dokumentacji ustalono, że Dom posiadał 164 pozostawione depozyty pieniężne za okres 2010 r. do 2021r. W okresie od 2015 r. tj. ostatniej kontroli kompleksowej Domu zlikwidowanych zostało 51 depozytów pieniężnych na łączną kwotę 143.498.26 zł oraz 3 depozyty przedmiotów wartościowych. W okresie objęty kontrolą Dom zlikwidował w 2020 r. – 17 depozytów pieniężnych po zmarłych mieszkańcach na łączną kwotę 74.258,39 zł. Natomiast w 2021 r. do dnia kontroli zostało zlikwidowanych 15 depozytów pieniężnych na łączną kwotę 52.442,09 zł i 2 depozyty wartościowe po zmarłych mieszkańcach. Zgodnie z przekazaną informacją DPS w Bornem Sulinowie w 2020 r. na rzecz Urzędu Skarbowego przekazał kwotę 4.367,11 zł z tytułu niepodjętych depozytów, a w 2021 r. do czasu kontroli przekazał kwotę 4.013,92 zł. W przypadku pozostałych depozytów zostały podjęte stosowne działania mające na celu ich ostateczną likwidację.

Należy stwierdzić, że placówka, podejmuje działania zmierzające do likwidacji niepodjętych depozytów, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 18 października 2006 r. o likwidacji niepodjętych depozytów (Dz. U. z 2006 r., Nr 208, poz. 1537 ze zm.).

Akta kontroli s.475-730)

Poziom zatrudnienia oraz kwalifikacje pracowników zespołu terapeutyczno - opiekuńczego.

Warunkiem efektywnej realizacji usług opiekuńczych i wspomagających jest posiadanie określonego rozporządzeniem w sprawie domów pomocy społecznej wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, w odpowiednim typie domu.

Dom Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie przeznaczony jest na 162 miejsca, w tym 52 miejsca przeznaczone są dla osób w podeszłym wieku i 110 miejsc dla osób przewlekle somatycznie chorych.

Usługi opiekuńcze i wspomagające wobec mieszkańców Domu realizują pracownicy działu terapeutyczno-opiekuńczego, w skład, którego wchodzi pracownicy sekcji terapeutyczno-opiekuńczej segmentów mieszkalnych, pracownicy sekcji socjalnej oraz pracownicy sekcji terapii.

Na dzień 27 września 2021 r. stan zatrudnienia w zespole terapeutyczno- opiekuńczym na umowę o pracę, przedstawiał się w następująco:

| Stanowiska | Osoby | Etaty |
|---------------------------------|-------|-------|
| Zastępca dyrektora Domu | 1 | 1,00 |
| Kierownik segmentu mieszkalnego | 5 | 5,00 |
| Pracownik socjalny | 3 | 3,00 |
| Pielęgniarka | 5 | 5,00 |
| Fizjoterapeuta | 3 | 3,00 |
| Instruktor terapii zajęciowej | 1 | 1,00 |
| Terapeuta | 2 | 2,00 |
| Kapelan | 1 | 0,50 |
| Opiekun medyczny | 18 | 18,00 |
| Opiekun | 18 | 18,00 |
| Pokojowa | 14 | 14,00 |
| Ogółem: | 71 | 70,50 |

Na podstawie przedłożonych dokumentów zespół inspektorów ustalił, że na dzień kontroli do bezpośredniej pracy z 136 mieszkańcami Domu zatrudnionych było 71 osób w wymiarze 70,50 etatu.

Zgodnie z § 6 ust.2 pkt 3 lit. a, b rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, „wskaźnik zatrudnienia pracowników w zespole terapeutyczno-opiekuńczym, zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy dla domu przeznaczonego dla osób w podeszłym wieku wynosi nie mniej niż 0,4 na jednego mieszkańca, a dla osób przewlekle somatycznie chorych wynosi nie mniej niż 0,5 na jednego mieszkańca”.

Biorąc pod uwagę dwa typy domów funkcjonujących w Bornem Suliniowie ustalono, że:

- wskaźnik zatrudnienia w przeliczeniu na jednego mieszkańca (przyjmując stan zatrudnienia 56,30 etatów, stan mieszkańców 110) dla osób przewlekle somatycznie chorych wynosi 0,51,
- wskaźnika zatrudnienia w przeliczeniu na jednego mieszkańca (przyjmując stan zatrudnienia 14 etatów, stan mieszkańców 26) dla osób w podeszłym wieku stanowi wynosi 0,54.

Stwierdza się, że wskaźnika zatrudnienia w zespole terapeutyczno-opiekuńczym w DPS w Bornem Suliniowie dla obu grup mieszkańców jest zgodny z przepisem prawa.

W toku dalszej kontroli zapoznano się ze stanem zatrudnienia pracowników w zespole terapeutyczno-opiekuńczym w okresie od 01 stycznia 2020 r. do 30 września 2021 r., stwierdzono że wskaźnika zatrudnienia na jednego mieszkańca kształtował się w tym okresie następująco:

- dla osób przewlekle somatycznie chorych wynosił od 0,51 do 0,56 na jednego mieszkańca,
- dla osób w podeszłym wieku wynosił od 0,42 do 0,77.

W ocenie zespołu inspektorów utrzymanie przez DPS w Bornem Sulinowie ww. wskaźnika zatrudnienia, przy uwzględnieniu okresu wzmożonego zagrożenia związanego z epidemią Covid-19, pozwoliło na zapewnienie mieszkańcom ciągłości świadczonych usług opiekuńczych i wspomagających.

Zgodnie z § 6 ust.2 pkt 1 rozporządzeniem w sprawie domów pomocy społecznej, „Dom zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż dwóch pracowników socjalnych na stu mieszkańców”.

Dom Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie zatrudnia 3 osoby, w wymiarze 3 etatów, na stanowisku: pracownika socjalnego, starszego pracownika socjalnego i starszego specjalistę pracy socjalnej, a zatem Dom spełnia w tym zakresie wymogi standardu.

Wymagania kwalifikacyjne pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, w tym również w domach pomocy społecznej, zostały określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 936 ze zm.) .

Zespół inspektorów skontrolował dokumentację 25 pracowników zatrudnionych w zespole terapeutyczno-opiekuńczym: 5 kierowników segmentów mieszkalnych, 1 pracownika socjalnego, 1 starszego pracownika socjalnego, 1 starszego specjalistę pracy socjalnej, 4 pielęgniarek, 3 fizjoterapeutów, 2 terapeutów zajęciowych, 1 instruktora terapii i 7 opiekunów.

Analiza ww. akt osobowych pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego nie wykazała nieprawidłowości w zakresie wymogów formalnych związanych z przygotowaniem zawodowym pracownika.

Z przedstawionej dokumentacji wynika, że pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego uczestniczyli w okresie 2020/2021 w szkoleniach związanych z realizacją usług na rzecz mieszkańców domu pomocy społecznej. Liczba szkoleń w których uczestniczyli pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego kształtowała się wysokości od 2 do 8 szkoleń.

Przy czym należy zaznaczyć, że wszyscy pracownicy uczestniczyli minimum w dwóch szkoleniach, co jest zgodne z wymogami standardu, niemniej jednak część pracowników uczestniczyła w 3 do 8 szkoleń. Z uwagi na występujące zaostżenia wynikającymi z pandemii większość szkoleń odbywała się za pomocą technologii internetowych.

Ponadto pracownicy zatrudnieni na stanowisku starszej pokojowej uczestniczyli w Zaawansowanym Kursie Pierwszej Pomocy Przedmedycznej w wymiarze 16 godzin, uzyskali w tym zakresie stosowny certyfikat.

Stwierdza się, że zapis § 6, ust 2, pkt. 4 ww. rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej jest realizowany

Akta kontroli s.731-799)

Świadczenie usług w zakresie zapewnienia dostępu do świadczeń zdrowotnych

Zgodnie z art.58 ust 2 ustawy o pomocy społecznej, dom pomocy społecznej umożliwia i organizuje mieszkańcom pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych przysługujących im na podstawie odrębnych przepisów”.

Z ustaleń kontroli wynika, że mieszkańcy Domu w Bornem Sulinowie zadeklarowani są do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki środowiskowej, a w przypadku kobiet także do położnej.

W ramach POZ świadczenia dla 136 mieszkańców realizuje 5 podmiotów medycznych, w tym: dla 92 osób - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bornym

Sulinowie, dla 40 osób - Przychodnia Lekarska „Amelia” Piotr Burgiel w Szczecinku, dla 1 osoby - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „PEOZET” Sp. z o.o. w Szczecinku, dla 1 osoby - Medycyna Rodzinna Elżbieta Malik-Rucińska w Szczecinku, dla 1 osoby - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ZACHÓD” w Szczecinku oraz dla 1 osoby Przychodnia Zdrowotna MYSIK-MED w Złocięncu. W dni wolne i święta oraz w dni powszednie po godzinie 18.00 opiekę medyczną zapewniają lekarze i pielęgniarki zatrudnieni w Przychodni Lekarskiej „Amelia” Piotr Burgiel w Szczecinku.

Lekarze udzielają świadczeń zdrowotnych na terenie siedziby podmiotów medycznych oraz w ramach wizyt domowych na terenie DPS. W okresie pandemii i zwiększonej ilości zachorowań wśród mieszkańców, część wizyt miała charakter teleporady.

W okresie objętym kontrolą lekarze podstawowej opieki zdrowotnej udzielili mieszkańcom DPS ogółem 1.097 porad, w tym w 2020 r. udzielono 659 porad, a w roku 2021 udzielono 438 porad.

Dom umożliwia mieszkańcom również korzystanie ze świadczeń lekarzy specjalistów. I tak w okresie objętym kontrolą udzielono mieszkańcom ogółem 737 porad przez lekarzy specjalistów, w tym w 2020 r. udzielono 356 porad, a w roku 2021 udzielono 381 porad.

W okresie tym mieszkańcy korzystali z wizyt u lekarzy specjalistów m.in.: chirurga, psychiatry, kardiologa, okulisty, ginekologa, urologa, nefrologa, stomatologa, chirurga naczyniowego, diabetologa, dermatologa, laryngologa, ortopedy, pulmonologia, i innych specjalistów.

Liczba wizyt u poszczególnych lekarzy specjalistów była zróżnicowana np. w 2021 r. udzielili konsultacji: lekarz stomatolog - 77 konsultacji, lekarz psychiatra - 70 konsultacji, lekarz okulista - 44 konsultacje, lekarz dermatolog - 43 konsultacje, lekarz ortopeda - 23 konsultacje, lekarz urolog - 10 konsultacji.

W okresie objętym kontrolą mieszkańcy byli hospitalizowani w szpitalach 96 razy, w tym: w 2020 r. - 56rotnie, a w 2021 r. - 37rotnie. Dom zapewnia mieszkańcom transport na przewóz do lekarzy specjalistów oraz na badania diagnostyczne.

Z informacji dyrektora jednostki wynika, że w 2020 r. nie zrealizowano planowanych konsultacji z uwagi na występujące trudności związane ze stanem epidemii Covid-19. Dyrektor jednostki wyjaśnił, że stan zdrowia mieszkańców był regularnie monitorowany przez lekarza POZ, a w przypadku osób, które ze względu na stan zdrowia wymagały bezwzględnej konsultacji lekarza specjalisty, personel Domu podejmował stosowne działania celem umożliwienia mieszkańcom uzyskania konsultacji świadczonych przez lekarzy specjalistów. Organizacją wizyt u lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej oraz specjalistów zajmuje się personel Domu, począwszy od przyjęcia zgłoszenia od mieszkańca lub pracownika albo skierowania lekarza POZ do specjalisty, poprzez rejestrację i ewentualne towarzyszenie w czasie wizyty u lekarza oraz organizację przewozu do lekarza. Rejestracja mieszkańców do lekarzy specjalistów odnotowywana jest w odrębnej dokumentacji.

Stwierdza się, że Dom umożliwia mieszkańcom korzystanie ze świadczeń zdrowotnych w ramach podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej.

Świadczenia pielęgniarские:

Dom Pomocy Społecznej zatrudnia 5 osób w wymiarze 5 etatów na stanowisku pielęgniarki. Praca pielęgniarek odbywa się według grafiku w godzinach od 7.00 do 15.00. Do zakresu ich obowiązków należy m.in.: kontrola stanu ogólnego mieszkańców, opieka i pomoc w wykonywaniu czynności pielęgnacyjnych wg ustalonego planu, dokumentowanie procesów pielęgnowania, współpraca z lekarzami leczącymi mieszkańców, udział w wykonywaniu zabiegów pielęgniarских i leczniczych na zlecenie lekarza.

W toku dalszej kontroli ustalono, że mieszkańcy Domu byli poddani ocenie wg skali Barthel, wśród mieszkańców 53 osoby sklasyfikowano do 40 punktów w skali. Z przedłożonej korespondencji z podmiotami leczniczymi wynika, że mieszkańcy Ci nie zostali zakwalifikowani przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej do pielęgniarstwa długoterminowego z NFZ. Opiekę i pielęgnację wobec ww. mieszkańców sprawuje personel zatrudniony przez Dom Pomocy Społecznej w Bornem Sulnowie.

Rehabilitacja :

Dom zatrudnia 3 osoby w wymiarze 3 etatów na stanowisku fizjoterapeuty.

Mieszkańcy wymagający rehabilitacji z powodów zdrowotnych oraz pozostałe osoby chcące utrzymać jak najlepszą funkcjonalność organizmu mają zapewniony dostęp i możliwość korzystania z oferty rehabilitacyjnej. Fizjoterapeuci samodzielnie kwalifikują mieszkańców do zabiegów rehabilitacyjnych. Stopień realizacji świadczeń rehabilitacyjnych był zróżnicowany u poszczególnych mieszkańców i w dużej mierze uzależniony był od ich stanu zdrowia. Z ustaleń kontroli wynika, że w 2021 r. fizjoterapeuci wykonali ogółem 5.544 zabiegi, przy czym liczba wykonanych zabiegów w poszczególnych miesiącach była zróżnicowana, a wynikało to w dużej mierze od stanu zachorowań mieszkańców związanych z COVID -19. Zabiegi realizowane były z zachowaniem dystansu i pełnego reżimu sanitarnego. Ponadto w okresie objętym kontrolą 37 mieszkańców skorzystało z świadczeń rehabilitacyjnych w ramach NFZ.

Dom Pomocy Społecznej wspierał również mieszkańców w zakresie zaopatrzenia ich w sprzęt ortopedyczny i pomocniczy, np. w 2021 r. 31 mieszkańców Domu uzyskało taką pomoc.

Z udzielonych kontrolującym informacji wynika, że Dom pokrywał opłaty ryczałtowe i częściową odpłatność za leki do wysokości limitu ceny. Dom w 2020 r. wydatkował na ten cel kwotę w wysokości 23.563,95 zł., a w roku bieżący wydatkował kwotę w wysokości 12.648,93 zł.

W Domu prowadzona jest Książka ewidencji stosowania środków przymusu bezpośredniego. W czasie przeprowadzania kontroli w książce nie było żadnych wpisów.

Jeden spośród mieszkańców DPS ze względów zdrowotnych ma zgodnie ze wskazaniem lekarza psychiatry na czasowo ograniczoną możliwość samodzielnego opuszczania placówki. O fakcie wprowadzenia ograniczenia powiadomiony został odrębnym pismem mieszkaniowiec oraz sąd opiekuńczy

Zespół kontrolujący zwrócił się do przedstawicieli Samorząd Mieszkańców o ocenę usług odnośnie umożliwiania mieszkańcom korzystania ze świadczeń zdrowotnych, przedstawiciele Samorządu nie zgłosił w tym zakresie negatywnych uwag.

(Akta kontroli s.800-845)

W trakcie czynności kontrolnych dokonano weryfikacji realizacji zaleceń pokontrolnych. Wyniki ustaleń zawarto w treści niniejszego protokołu, przyjmując sposób realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych dyrektorowi Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulnowie.

Stwierdzone w trakcie bieżącej kontroli nieprawidłowości miały wpływ na jakość świadczonych usług bytowych – niedostosowanie łazienek do potrzeb osób niepełnosprawnych (wysokie brodziki przy stanowiskach kąpielowych). .
Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialny jest dyrektor jednostki.

Na tym kontrolę zakończono i odnotowano w książce kontroli pod pozycją nr 3/2021.

Zgodnie z §16 ust. 2 pkt 7 i §17 ust.1,3 i 4 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 2285) Dyrektorowi przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej, Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu; Dyrektor składa wówczas wyjaśnienia przyczyn tej odmowy w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu.

Przed podpisaniem protokołu kontroli, kontrolowany może zgłosić zastrzeżenia na piśmie, co do jego treści w ciągu 7 dni od dnia otrzymania go do podpisu.

Odmowa podpisania protokołu - powinna być poprzedzona złożeniem pisemnych wyjaśnień przyczyn odmowy - nie stanowi przeszkód do wszczęcia postępowania pokontrolnego.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, które otrzymują:

1. Dom Pomocy Społecznej
w Bornem Sulinowie
2. a/a

W związku z wniesionymi zastrzeżeniami pismem z dnia 27.12.2021 r., znak: DPS.KS.0910.01.2021.KB przez dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowa dokonano następujących zmian:

1. treść ustaleń na str.4 wiersz 16 -18 otrzymuje brzmienie:

„Przy czym należy zaznaczyć, że brama główna jest monitorowana przez pracowników zatrudnionych na stanowisku portier- recepcjonista, pracujących w systemie całodobowym” ,

2. treść ustaleń na str. 5 wiersz 5-6 otrzymuje brzmienie:

„Ponadto ustalono, że obiekt Domu wyposażony jest monitoring zewnętrzny obejmujący teren bramy głównej”.

Dyrektor jednostki kontrolowanej:

Zespół kontrolny:

SPECJALISTA
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Janina Jakubowska

Szczecin, dnia 12.01 2022 r.

Oświadczam, że w dniu^{20. stycznia}.....2022 r..... zostałam zapoznana z treścią niniejszego protokołu i otrzymałam jeden jego egzemplarz.

(Podpis Dyrektora jednostki kontrolowanej)

20.01.2022 Bornem Sulinowa

(miejscowość i data)

